Gjøvik kommune
Tjenesteområde Skole

PLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

FOR ALLE ELEVER I GJØVIK KOMMUNE

VARDAL UNGDOMSSKOLE

Gjelder fra 01.08.25

«Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.»

Innhold

Innledning s. 2

Definisjoner s. 4

Kommunens bakgrunnsforståelse for mobbing s. 5

Forebyggende og holdningsskapende arbeid s. 5

I Gjøvikskolene er det enighet om følgende strategier for forebyggende og holdningsskapende arbeid. s. 6

Lokale tiltak ved Vardal ungdomsskole s. 7

Aktivitetsplikten - avdekking og håndtering av krenkende atferd s. 10

Tydeliggjøring av aktivitetsplikten i Gjøvikskolene s. 11

Dette gjør vi ved mistanke om krenkende atferd og mobbing s. 12

Skjema for rapportering til skoleeier s.14

Skjema for vurdering av barnets beste s.15

Meldeskjema til rektor s.16

En modell for det systematiske arbeidet for skolemiljøet s. 17

Innledning

Alle elever i Gjøvik kommune har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring (§12-2). Elevene skal oppleve tilhørighet og inkludering. Dersom noen utsettes for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold, rasisme eller utestenging, har skolen plikt til å sette i gang tiltak for å stoppe dette. Det er nulltoleranse mot mobbing og krenkende atferd (§12-3).

Planen beskriver de tiltak som er felles for alle Gjøvikskolene, samt tiltak som legges vekt på i arbeidet for å sikre et trygt og godt skolemiljø for alle elever ved den enkelte skole.

Planen bygger på:

1. **Opplæringsloven, § 12-2**

   Fra Opplæringsloven § 9 A-2. «Retten til eit trygt og godt skolemiljø:
   Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.»

2. **Rundskriv: Skolemiljø Udir-3-17**

   Informasjon om hva skolen skal gjøre hvis en elev ikke har det trygt og godt på skolen, og om elever og foreldres mulighet til å melde saken til fylkesmannen.

3. **Læreplanverket for Kunnskapsløftet med Overordnet del**

   Overordnet del 3.1 «Et inkluderende læringsmiljø :
   Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.»

4. **Grunnloven § 104**

   «Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i samsvar med alder og utvikling. Ved avgjørelser som berører barn, skal **barnets beste** være et grunnleggende hensyn. **Barn har rett til vern om sin personlig integritet**. Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet, fortrinnsvis i egen familie.»

5. **FN s barnekonvensjon, artikkel 3 og 12**

   «Handlinger som angår barn som foretas av myndigheter og organisasjoner skal først og fremst ta hensyn til barns beste.»

   «Barnet har rett til å si sin mening i alt som vedrører det og barnets meninger skal tillegges vekt.»

6. **Relasjonsmodellen i Gjøvik kommune**

   «Relasjonsmodellen skal hjelpe de profesjonelle til å utvikle egen relasjonskompetanse i refleksjon sammen med kollegaer/leder.»

7. **Kvalitet gjennom tverrfaglig samarbeid, strategisk plan for sektor Oppvekst i Gjøvik kommune 2018-2024**

   «Vi tilstreber at alle tjenestene skal oppleve det som naturlig, selvfølgelig og legitimt å samarbeide på tvers og slik finne gode faglige løsninger til barns og familiers beste».

Planen omhandler elevenes psykososiale miljø og bygger på følgende prinsipper

Forebyggende og holdningsskapende arbeid (§ 9a-3) **Nulltoleranse og systematisk arbeid**	Det kontinuerlige og systematiske arbeidet som gjøres på skolene for at elevene skal trives og føle tilhørighet og for å forebygge krenkende adferd.
Aktivitetsplikten (§9a-4) **Følge med og fange opp** **Gripe direkte inn** **Varsle** **Undersøke** **Sette inn tiltak og evaluere**	Metoder og rutiner som skolen har for å avdekke at elever blir utsatt for krenkende ord eller handlinger Tiltak og rutiner for å håndtere og stoppe krenkende atferd mot andre

Definisjoner

Det er komplekst og problematisk å definere begrepet mobbing. Definisjonene vi gjengir er de som samsvarer best med kommunens elevsyn, og mobbeombudet, Fylkesmannen og Udirs føringer.

Mobbing er handlinger av barn og/eller voksne som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og mulighet til medvirkning (Ingrid Lund, 2015).

Krenkende atferd. Hva som er en krenkelse skal tolkes vidt, men ikke slik at alle kritiske utsagn eller uenigheter er krenkelser.(Rundskriv 3-2017)
Utdanningsdirektoratets definisjon av krenkende atferd er å omtale noen negativt for å påvirke andre slik at det fører til at disse tar avstand, villet eller som direkte følge av, den negative omtalen.
Krenkende atferd er en fellesbetegnelse på alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandling eller gjentatt. Det er den enkelte elevs subjektive opplevelse av å bli krenket som er utgangspunktet for skolens håndtering av opplæringsloven § 9a, "Elevenes arbeidsmiljølov".

Utestenging betyr å bli holdt utenfor en gruppe eller klasse der en har naturlig tilhørighet.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre. Eksempelvis slåing, sparking, ta kvelertak osv.

Rasisme innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, seksuell legning, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

Digital krenkelse betyr at noen bruker internett, mobil eller e-post for å sende og spre ondsinnede meldinger eller bilder av en person/situasjon. Eksempelvis publisering av bilder.

Kilde: Utdanningsdirektoratet/regelverk/Ingrid Lund 2015

Kommunens bakgrunnsforståelse for mobbing

- I vår forståelse har mobbing utspring i mangel på trygghet og uløste konflikter.
- Vår definisjon på en konflikt er at to eller flere parter er i konflikt når den ene opplever seg hemmet eller irritert av den andre. Konflikter som får stå uhåndtert over tid kan ende opp som mobbesaker.
- Mobbing er et ledelsesproblem – hver enkelt voksen må ta tak og gå inn i konflikter og skape et trygt og godt læringsmiljø. Klikker og allianser dannes når voksne ikke tar på seg ledelsen/ lederskapet. Om voksne innfører straffeordning, vil frykt prege elevenes adferd, og elevene vil gruppere seg.
- Dialog er hovedtiltaket vårt. Gjennom dialogen hjelper vi elevene til å sette ord på det som skjer/ følelser, skaffe oss informasjon og komme fram til tiltak.

Forebyggende og holdningsskapende arbeid

Fra Opplæringsloven § 12-3 Nulltoleranse og systematisk arbeid:

«Skolen skal ikkje godta kjenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerlig for alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø» (Oppl.loven)

Fokus på voksenrollen og den voksnes evne til å bygge trygge og gode klasse- og skolemiljøer er sentralt i det forebyggende arbeidet.

Forebygging og håndtering av mobbing kjennetegnes ved følgende fem hovedområder:

1. Ledelsens og ansattes evne og vilje til å ta ansvar og omsorg for sine egne personlige grenser og behov.
2. Ledelsens og ansattes evne og vilje til å forstå og forvalte forpliktelsene i Opplæringsloven kapittel 12 på en likeverdig måte.
3. Ledelsens og ansattes evne og vilje til å ta ansvar for at barnas personlige grenser og behov blir respektert.
4. Ledelsens og ansattes evne og vilje til å samarbeide med foreldrene.
5. Ledelsens og ansattes evne og vilje til å samarbeide med hjelpetjenestene når utviklingen stopper opp.

I Gjøvikskolene er det enighet om følgende strategier for forebyggende og holdningsskapende arbeid:

Dette gjennomføres på alle skoler hvert år:

- Krenkende atferd drøftes med de ansatte ved skolestart
- Det systematiske arbeidet for et trygt og godt skolemiljø drøftes jevnlig i kollegiet
- Skolereglene gjennomgås i personalet og i klassene ved skolestart og gjøres kjent for foreldre
- Informasjon om elevenes skolemiljø og foresattes rettigheter gjøres kjent for foreldre
- Elevenes skolemiljø er tema på foreldremøter hvert år
- Gjennomgang av Relasjonsmodellen og verdigrunnlaget i personalet ved skolestart

I tillegg er følgende punkter felles for alle skolene:

- Tydelig og involvert skoleledelse
- Fokus på relasjonsbasert klasseledelse, der læreren er en tydelig, trygg og omsorgsfull leder av elevgruppa
- Fokus på likeverdig dialog og relasjonsbygging mellom voksen-elev og elev-elev som er preget av respekt
- Et nært og likeverdig samarbeid med foresatte som er preget av respekt jfr Relasjonsmodellen
- Elev-og foreldremedvirkning gjennom rådsorganene elevråd, FAU og SMU
- Tverrfaglig samarbeid med skolehelsetjenesten og andre hjelpetjenester
- Elevenes skolemiljø er et jevnlig tema i elevrådet og i klassene
- God kjennskap til Aktivitetsplikten
- Gjennomføring og oppfølging av undersøkelser vedr. elevenes skolemiljø. Funn i undersøkelsene drøftes og nødvendige tiltak iverksettes.
- Fadderordning i barneskolen
- Elevene har tilsyn fra voksne i undervisning, ved overganger og i friminutt.
- Trygg Oppvekst gjennomføres på alle skoler
- Lokale tiltak som fremmer sosiale ferdigheter, trygghet, inkludering og samhold på alle skoler

I tillegg til det felles kommunale arbeidet for et trygt og godt skolemiljø for elevene, har vi følgende lokale tiltak ved Vardal ungdomsskole:

- Tydelig og involvert skoleledelse.
- Fokus på tydelig relasjonsbasert klasseledelse.
- Systematisk internkontroll og dokumentasjon av elevenes skolemiljø.
- Elev- og foreldremedvirkning gjennom rådsorganene som elevråd, FAU og SMU.

Tiltak	Ansvar
Gjennomgang av skolens plan for å sikre elevene et godt skolemiljø gjennomsyrer skolehverdagen.	Rektor og alle ansatte
Drøfting av begrepet krenkende atferd og gjennomgang av skolens handlingsplan (to ganger i året): - Hva er et godt psykososialt miljø? - Hva er krenkende atferd? - Hva er terskelen for å gripe inn? - Når skal rektor varsles?	Rektor
Gjennomgang av skoleregler og forventninger til orden og oppførsel ved skolestart, både blant de ansatte og i alle klasser	Rektor og kontaktlærere
Opplæring og informasjon til alle elever, foresatte og ansatte: - Plan for å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø. - Skoleregler .	Rektor og kontaktlærere
Opplæring av representanter i SMU (bruke informasjon fra Udir) på første møte på høsten.	Rektor

Gjennomgang av plan for elevenes skolemiljø i FAU	Rektor
Alle foresatte gjøres kjent med at planen og skolereglene ligger på skolens hjemmeside.	Rektor
Tema i skolens tverrfaglige team	Rektor
Tilsyn/inspeksjon etter oppsatt plan. Observasjon på ulike arenaer i skoletiden. Ved mistanke om eller kjennskap til krenkende adferd, gjennomføres bl.a ekstra observasjon i undervisningssituasjoner og i pauser.	Rektor/ledelsen
Rektor/ledelsen er ute blant elevene ved skolestart, i matpauser/storefri og ved skoleslutt.	Rektor/ledelsen
Overgangsrutiner mellom barne- og ungdomsskolen. Tett samarbeid om klasseinndeling.	Ledelsen og kontaktlærere på ungdomsskolen og barneskolene i kretsen.
Relasjonskartlegginger lærer-elev (høst og vår).	Rektor og alle lærere
Bruke Klassetrivsel for følge med på klassemiljøet	Miljøveiledere
Relasjonsmodellen i Gjøvik kommune og pedagogisk analysemodell (T.Nordahl). Bruk av fellestid og i enkeltsaker på trinn.	Alle ansatte
Eventuelle tiltak etter funn i utviklingssamtalen/elevsamtalen, relasjonskartleggingen og elevundersøkelsen vurderes fortløpende.	Kontaktlærere
Møter i FAU, SMU og SU	Rektor og leder av FAU
Sosialt årshjul på trinnene (bl.a oppstartstur på 8.trinn, friluftstur 9.trinn, avslutningstur 10.trinn og andre sosiale tiltak og turer)	Lærerteamene
Årshjul elevrådet	Kontaktlærer elevråd
Aktiv bruk av skolens elev- og lærerstandard	Kontaktlærere og kontaktlærer elevråd
Utarbeide klasseverdier i samarbeid med elevene på klassenivå	Kontaktlærere

Julelunsj	FAU
Åpen skole på kveldstid. Foreldre/foresatte, søsken, besteforeldre osv. inviteres. Skoledagen flyttes til kveldstid.	Alle ansatte
For- og etterarbeid i forbindelse med elevundersøkelsen. Bruk av fellestid. Resultatmøter på trinn.	Rektor/ledelsen
Jobbing med case knytte til krenkende atferd – bruke meldeskjemaer til rektor som grunnlag for drøftinger. Kontinuerlig arbeid etter behov (minst to ganger pr år).	Ledelsen
Utviklingssamtale/elevsamtale (2 ganger per skoleår).	Kontaktlærere
Foreldremøte høst og vår	Lærerteamene
Aktiv bruk av varslingsskjema/EQS for å igangsette observasjon av evt. krenkende atferd.	Alle ansatte
Kontakt ved behov mellom kontaktlærere og foreldrekontakter.	Kontaktlærere
Aktivt samarbeid med ungdomskontakter i politiet og Gjøvik kommune.	Oppfølgingsteamet
Kontaktlærere lager handlingsplaner for arbeid med relasjoner med bakgrunn i relasjonskartleggingen, elevundersøkelsen og eventuelle funn i elevsamtaler/utviklingssamtaler.	Kontaktlærere
Ungdata-undersøkelse i Gjøvik kommune	Gjøvik kommune
Skolen evaluerer sin plan for skolemiljøet hvert år. Evaluering og evt. revidering foretas i teammøter, elevråd og skolemiljøutvalg. Dette skrives inn i rektors egenvurdering ved skoleslutt hvert år.	Rektor
Rektors egenvurdering med vurdering av elevenes læringsmiljø og tiltak for neste skoleår, samt rapportering til skoleeier to ganger pr.år.	Rektor

Aktivitetsplikten - avdekking og håndtering av krenkende atferd

Fra Opplæringsloven § 12-4 Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt):

«Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal melde fra til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak (aktivitetsplan)»

Tydeliggjøring av Aktivitetsplikten i Gjøvikskolene:

1. Den ansattes plikt til **å følge med** gjennom observasjoner, foreldrehenvendelser og mistanke (eks elev aleine i friminutt, blikk og kroppsspråk (svarer ikke, reiser seg og går….), endrer adferd, en krenkende hendelse – slåsskamp, sms, nettmobbing).
2. Den ansattes plikt til **å gripe inn** umiddelbart og stoppe krenkelser.
3. Den ansattes plikt til **å varsle** skoleledelsen ved mistanke om krenkelser.
4. Den ansattes plikt til **å undersøke** gjennom samtaler og dialog med elev(er), observasjoner, dialog med foreldre.
5. Rektors plikt til **å varsle** skoleeier ved alvorlige hendelser/krenkelser.
6. Skolens plikt til **å sette inn tiltak.** Tiltak som logg, styrket tilsyn, dialog med alle involvertes foreldre, mm. Tiltak settes inn, følges opp og evalueres kontinuerlig. Dette skal dokumenteres skriftlig gjennom en aktivitetsplan.

Dette gjør Vardal ungdomsskole for å oppfylle aktivitetsplikten:

1. Følge med og fange opp	Egen rutine for tilsyn, med tildelte områder og arealer og eventuelle enkeltelever som skal følges opp. Mange voksne ute, observasjoner, elevsamtaler, utviklingssamtaler, loggsamtaler, info fra elever, foresatte, elevrådet, andre voksne.
2. Gripe direkte inn	I saker hvor elever føler seg krenket, eller noen krenker andre, drøftes det umiddelbart med rektor og kontaktlærer. De aktuelle partene tas inn til samtaler umiddelbart hver for seg. Når det er tatt en avgjørelse på om vi har en «sak», kontaktes også hjemmene til de involverte.
3. Varsle	Lærere og assistenter varsler rektor skriftlig og muntlig. I dialog med rektor, fyller den ansatte ut skjema i EQS. Rektor varsler skolesjefen i EQS i alvorlige saker
4. Undersøke	Dialog, møter, loggsamtaler (enkeltvis), gruppesamtaler, tilsyn, observasjon
5. Sette inn tiltak og evaluere	Tiltak varierer fra sak til sak. Det føres logg av samtaler. Styrket tilsyn brukes i enkelte saker. Observasjoner i friminutt og i klassetimer gjennomføres. PPT, miljøterapeut/veileder og helsesykepleier kobles inn der det er naturlig. I noen tilfeller brukes også BUP, barnevern og TFT.

Dette gjør vi ved mistanke om krenkende atferd og mobbing

	Dette gjør vi ved mistanke om krenkende adferd og mobbing:	Ansvar	Dokumentasjon
1	**Alle ansatte praktiserer aktivitetspliken pkt.1-5**	ALLE	

2	**Undersøkelser og observasjon** settes i gang umiddelbart. Rektor informerer miljøveileder, inspektører og aktuelle kontaktlærere og trinnledere.	Rektor/kontaktlærer	Varslingsskjema i EQS
3	**Gjennomføre samtale med eleven som opplever seg krenket** for å skaffe informasjon og gi støtte. Skolen skal sikre at elevens egen subjektive opplevelse kommer fram. Vurdere bruk av logg.	Rektor/kontaktlærer	Notat fra samtale
4	**Gjennomføre samtale med eleven som krenker.** Er det flere som plager, gjennomføres individuelle samtaler. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppes umiddelbart. Gjøre avtaler om oppfølging. Vurdere bruk av logg.	Rektor/kontaktlærer	Notat fra samtale
5	**Samarbeidsmøte med foresatte til eleven som opplever seg krenket.** Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/kontaktlærer/ leder oppfølgingsteam/miljøveileder	Referat
6	**Samarbeidsmøte med foresatte til elever som krenker.** Skolen har ansvar for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/kontaktlærer/ skolens tverrfaglige team/ miljøterapeut/veileder	Referat
7	**Rektors vurdering etter faktainnhenting.**	Rektor	Aktivitetsplan

	Dette gjøres i samarbeid med kontaktlærer og andre ansatte.		
8	**Evaluering av tiltak i samarbeid med foresatte og elever i samarbeidsmøter.**	Rektor	Referat
9	**Konsekvenser** Konsekvenser må være i tråd med **ordensreglementet**. Skolen må dokumentere bruk av konsekvenser. Skolen må vurdere om det skal fattes egne enkeltvedtak hvis konsekvenser er inngripende (f.eks bortvisning).	Rektor	Referat og enkeltvedtak
10	**Dersom krenkende atferd ikke opphører,** skal andre eksterne parter inn i saken, for eksempel PPT og/eller BVT, kommunens læringsmiljøteam.	Rektor	Referat
11	**Hvis det er voksne ved skolen som plager elever, kan dette bli en personalsak.** Alle voksne har plikt til straks å varsle rektor ved avdekking av at ansatt plager elev. Varsling gjøres gjennom EQS til rektor. Rektor skal varsle skoleeier. Dersom det er en i skolens ledelse som står bak krenkingen, skal skoleeier varsles direkte av den som	Rektor/skolesjef	Referat og rutiner i kommunen som omhandler personalsaker.

	fikk mistanke om eller kjennskap til krenkelsen.		

Arbeidet med elevenes skolemiljø er også beskrevet i kap.C-6 i skolens beredskapsplan.

SKJEMA FOR RAPPORTERING TIL SKOLEEIER

Rapport til skoleeier (sendes 1. oktober og 1. mars)

Skole:_____ Dato:_____

Skolens tiltaksplan for et trygt og godt skolemiljø er sendt skolekontoret.	Dato:
Beskriv hvilke varslingsrutiner skolen har, både innad på skolen og til skoleeiernivå:	
Beskriv hvordan varslene dokumenteres og følges opp:	
Antall aktivitetsplaner dette skoleåret, til nå:	
Beskriv hvordan foreldre og elever informeres om retten til et trygt og godt skolemiljø og hvordan de involveres i arbeidet med å skape et trygt og godt skolemiljø(§ 9 A-8 og § 9 A-9):	
Beskriv hvordan rektor sikrer at de ansatte kjenner til alle deler i Opplæringsloven kap. 9 A:	

SKJEMA FOR VURDERING AV BARNETS BESTE

Vurdering av barnets beste i henhold til barnekonvensjonen

Navn:_____,f:_____

Behov eller mål (Det eleven trenger hjelp med, bør veiledes i,eller som skal til for at enkelteleven og de andre elevene har et godt skolemiljø)				
Skolens vurdering av barnets beste(vise hvordan vi har kommet fram til barnets beste)				
Barnets stemme (vise om og hvordan barnet blir hørt, eget møte, via foreldre etc)				
Vekting av barnets stemme(forklare hvilken vekt barnets best har fått i avveiingen mot andre hensyn og ev hvorfor andre hensyn har gått foran)				
Tiltak som skal gjennomføres(konkret hva som skal gjøres med tidsramme og ansvarsfordeling)				

DET SYSTEMATISKE ARBEIDET FOR SKOLEMILJØET

DETTE GJØR VARDAL UNGDOMSSKOLE FOR Å OPPFYLLE AKTIVITETSPLIKTEN, jf. OPPLL. § 9 A-4:

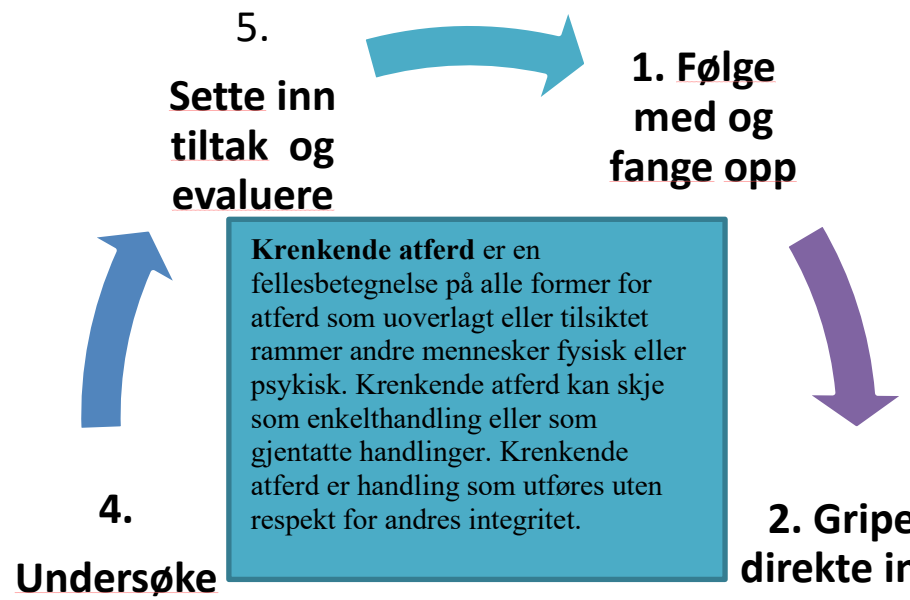

5. Skolen skal sette i gang egnede tiltak for at eleven skal få et trygt og godt skolemiljø, uavhengig av hvem som melder bekymringen. Tiltakene skal vurderes opp mot «barnets beste» (art.3) og barnets rett til å uttale seg i saker som vedrører dem (art. 12). Det er elevens subjektive opplevelse som gjelder. Vi plikter å sette inn tiltak selv om eleven «ikke vil».

1. Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan elevene er mot hverandre og hvordan de har det på skolen.
På vår skole betyr dette at vi:

- observerer på alle arenaer i skoletiden
- drøfter hva det vil si «å følge med» og begrepet «krenkende adferd» i kollegiet
- jobber med god klasseledelse
- relasjonsarbeid på team og i grupper på tvers av trinn gjennom hele skoleåret (Relasjonsmodellen)

2. Alle har et ansvar for å umiddelbart stanse en handling som kan være krenkende.
På vår skole betyr dette at:

- alle skal gripe inn med samtale/dialog eller fysisk hindre/stanse situasjoner som kan være krenkende.

3. All mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø skal varsles til rektor.
På vår skole betyr dette at:

- vi bruker skolens meldeskjema til rektor
- vi informerer også rektor og kontaktlærer muntlig

4. Plikten til å undersøke inntrer når en ansatt har mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.
På vår skole betyr dette:

- at når en elev sier fra, skal vi ALLTID undersøke
- at vi bruker observasjon, elev- og foreldresamtaler, relasjonskartlegging og relasjonssirkelen for å undersøke